

A k a d e m i c k ý BULLETIN

4/94

AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY

III. zasedání Akademického sněmu

Akademie věd České republiky

22. února 1994, kulturní dům Ládví, Praha

„Toto shromáždění je shromáždění pracovní. Sném před rokem měl svůj dramatický smysl, dnes je částí badatelské nádejniciny. Je to našim duším bližším,“ řekl při zahájení III. Akademického sněmu předseda Akademie věd ČR Rudolf Zahradník.

Ve svém přehledu připomnul se zaujetím sobě vlastním hlavní otázky, kterými se zabývala v období od posledního zasedání Sněmu Akademická rada a po celý čas roku 1993 Akademie věd.

Jako nalehlavý problém, na který je třeba odpovědět, označil profesor Zahradník přípravu zásad nového zákona o Akademii věd. Konstatoval s uspokojením, že transformace Akademie věd je součástí programu vlády, jehož projednávání bude účasten.

Za stejně nalehlavé považuje profesor Zahradník daňové úlevy, které dovolí Akademie věd i univerzitám lépe dýchat. Vedle otázek vysokoškolského vzdělávání jsou podle něho tím nejpovzbudivějším, co v poslední době zažil, vědecké výsledky šedesáti ústavů Akademie. Osvědčila se nová struktura ústavů, vzrostla publikační činnost, sympaticky se vyvíjí stav badatelství.

V souvislosti s grantovou soutěží zdůraznil důležitost její role jak v Akademii, tak na vysokých školách. Konstatoval neblahé důsledky úniku mozků v oblasti výzkumu, ale i pozitivní situaci na ústavech, kde pokračuje pěstování experimentu

a teorie. Nadějný je naproti tomu stav mladé vědecké generace. „S šestnáctiletými lze počítat, stojí za to věnovat se jim,“ řekl profesor Zahradník.

V bodě 4. svého zamýšlení se věnoval vybavení ústavů. S výjimkou Rumunska a Albánie jsou v naší oblasti ústavy Akademie nejhůře vybaveny počítací. Pokles investic, k němuž došlo v posledních letech je nepřijatelný. Lze naopak konstatovat s radostí, že atestace na ústavech proběhly kultivovaně, přátelsky a věcně. 80 % pracovníků ústavů uzavřelo smlouvy na dobu určitou.

Za dovršení transformace Akademie považuje profesor Zahradník vytvoření instituce typu národního vědeckého střediska.

Zatímco od Balkánu po Gruzií vidíme Akademii jednoho typu, u nás se chceme pokusit o změnu. „Není to nic nového, mít mimovysokoškolské vědecké bádání“, řekl předseda Akademie.

K atmosféře na ústavech poznamenal, že to, čemu říkáme sféra lidských duší, tedy metafyzický moment situace, může ovlivnit naše vědecké bytí způsobem velmi vážným. Ztratí-li se atmosféra, budou ústavy umírat.

V závěru svého přehledu se profesor Zahradník věnoval mimo jiné otázce budovy Národní 3, kde by mělo dojít k lepšímu využití prostoru, dále otázce spolupráce s vysokými školami („Nikde jsme nedosáhli povzbudivějších výsledků“), stejně jako otázce vědní koncepce, která zůstává i kolem číslo I pro Vědeckou radu Akademie věd. Svoje vystoupení ukončil konstatováním, že to, co Sněm během svých tří zasedání udělal, bylo pro českou vědu důležité. Poděkoval přítomným zástupcům vědecké obce, Vědecké radě, která mu dodává síly a povzbuzuje ho, i Akademické radě, která, jak řekl, „dře s odhadláním“.

Zasedání III. Akademického sněmu pokračovalo potom vystoupením předsedy Vědecké rady B. Velického, který podal zprávu o přípravě vědní koncepce Akademie věd. „Doba dozrála,“ řekl, „abychom vědní politiku artikulovali.“ Přerod Akademie, který začal v únoru 1990 Smolenickým memorandem, pokračuje a Akademie věd stojí před úkolem pojmenovat a vyslovit obsah své činnosti, zvýšit svou věrohodnost a vypracovat novou vědní koncepci.

Dále se B. Velický zabýval otázkou zásad, na jakých má být Akademie přebudována. K tomu řekl: „Úspěch současné probíhající transformace Akademie naznačuje, že tyto zásady můžeme dorovnit domyšlením toho směru, ve kterém nyní postupujeme. Samozřejmě to je jenom moje stanovisko. Věnovat se také způsobu vytvoření vědní politiky, rozvíjet dlouhodobých programů, otázce příští podoby Akademie věd i rozboru situace, v níž se vědecká obec právě nachází. „Chceme-li být uznávanou elitní vědeckou institucí, musíme se vyjádřit i k takovým otázkám, jako je ‚Proč vědec věda?‘,“ řekl.

Do června 1994, kdy se bude konat IV. Akademický sněm, má být předložena koncepce nové vědní politiky Akademie. Její další projednávání by mělo probíhat v otevřeném rozhovoru s veřejností. Konečným termínem, k němuž by debata měla být uzavřena a koncepce schválena, zůstává podzimní V. zasedání Akademického sněmu.

V obecné diskusi k oběma zprávám promluvil mimo jiné náměstek MŠMT ČR prof. ing. Emanuel Ondráček, CSc.

V dalším průběhu jednání Sněmu přednesli svoje referáty ještě V. Petrus (Zpráva o výsledcích redukce pracovišť, o čerpání finančních prostředků a o počtu pracovníků v jednotlivých ústavech k 31. 12. 1993), J. Kamarád (Zpráva dozorčí komise Akademického sněmu) a E. Paleček (Návrh novelizace Stanov Grantové agentury AV ČR).

III. zasedání Akademického sněmu AV ČR, které řídil místopředseda AV ČR Václav Pačes, skončilo v pozdních odpoledních hodinách přijetím usnesení Sněmu.

-sd-

Předseda AV ČR prof. ing. Rudolf Zahradník DrSc. během svého projevu na III. zasedání Akademického sněmu AV ČR. Foto J. Plecháč.

Program III. zasedání Akademického sněmu AV ČR

1. Zahájení, schválení programu zasedání a volba pracovních komisí Akademického sněmu
2. Zpráva o činnosti Akademické rady za období od posledního zasedání Akademického sněmu a o dalších aktuálních otázkách - referuje R. Zahradník
3. Výroční zpráva o činnosti Akademie věd České republiky za rok 1993 - referuje R. Zahradník
4. Zpráva o stavu přípravy vědní koncepce Akademie věd České republiky - referuje B. Velický
5. Zpráva o výsledcích redukce pracovišť, o čerpání finančních prostředků a o počtu pracovníků v jednotlivých ústavech k 31. 12. 1993 - referuje V. Petrus
6. Návrh rozpočtu Akademie věd České republiky na rok 1994 a jeho rozpisu na pracoviště - referuje V. Petrus
7. Zpráva Dozorčí komise Akademického sněmu - referuje J. Kamarád;
8. Návrh novelizace Stanov Grantové agentury AV ČR - referuje E. Paleček
9. Doplňovací volba člena Akademické rady
10. Volba členů příštího Akademického sněmu podle čl. 8, písm. e) a f) Stanov AV ČR
11. Schválení usnesení a závěr zasedání

Usnesení III. zasedání Akademického sněmu Akademie věd ČR

III. zasedání Akademického sněmu Akademie věd České republiky, které se sešlo dne 22. února 1994, přijímá toto usnesení:

I.

Akademický sněm

1. ve smyslu čl. 10, písm. d) Stanov AV ČR schvaluje písemně předloženou zprávu o činnosti Akademické rady za období od posledního zasedání Sněmu a konstatuje, že usnesení II. zasedání Sněmu ze dne 25. října 1993 bylo splněno,

2. ve smyslu čl. 10, písm. b) Stanov AV ČR schvaluje písemně předloženou výroční zprávu o činnosti Akademie věd České republiky za rok 1993,

3. ukládá Akademické radě zabezpečovat další transformaci Akademie věd České republiky v souladu s přijatým transformačním projektem a závěry vlády k jeho dosavadní realizaci.

II.

Akademický sněm

1. bere na vědomí zprávu Vědecké rady AV ČR o stavu přípravy vědní koncepce Akademie věd České republiky a konstatuje, že přednesené pojetí přípravy vědní koncepce AV ČR je v souladu s potřebami rozvoje vědy a s úkoly vytýčenými transformačním projektem,

2. upozorňuje, že vědní koncepci AV ČR je nutno připravovat souběžně s přípravou návrhu zásad nového zákona o AV ČR a v součinnosti s přípravou obdobných dokumentů v oblastech školství, výzkumu a vývoje,

3. schvaluje, aby se vědní koncepce AV ČR připravovala za účasti celé vědecké obce AV ČR a aby v poslední fázi přípravy byla otevřena i širší mimoakademické diskusi,

4. ukládá B. Velickému zveřejnit do 15. 3. 1994 v Bulletinu AV ČR teze zprávy o přípravě vědní koncepce AV ČR přednesené na III. zasedání Sněmu včetně návrhu předběžných východisek vědní koncepce AV ČR,

5. ukládá Vědecké radě a Akademické radě AV ČR pokračovat v přípravě návrhu vědní koncepce AV ČR podle tohoto harmonogramu:

- Zveřejnění písemných tezí zprávy B. Velického včetně nárysu předběžných východisek vědní koncepce AV ČR	15. 3. 1994
- Shromáždění připomínek z pracovišť AV ČR	15. 4. 1994
- Návrh vědní koncepce AV ČR zasedání AR	10. 5. 1994

- První projednání návrhu vědní koncepce AV ČR a otevření širší diskuse IV. zasedání červen 1994 k tomuto návrhu Sněmu

- Konečný návrh znění vědní koncepce AV ČR - zasedání VR a zasedání AR

30. 9. 1994

- Závěrečné projednání vědní koncepce AV ČR -
V. zasedání Sněmu

říjen - listopad 1994

6. vyzývá pracovníky Akademie k aktivní účasti na stanovení vědní koncepce AV ČR.

III.

Akademický sněm

1. bere na vědomí předložené zprávy o výsledcích redukce pracovišť, o čerpání finančních prostředků a o počtu pracovníků v jednotlivých ústavech k 31. 12. 1993,

2. bere na vědomí zprávu Dozorčí komise Akademického sněmu a pověřuje Dozorčí komisi, aby nadále vykonávala svou funkci až do zvolení nové Dozorčí komise ustavujícím zasedáním příštího Sněmu a vyjádřila se zejména k návrhu závěrečného účtu AV ČR za rok 1993,

3. ve smyslu čl. 10, písm. c) Stanov AV ČR schvaluje rozpočet Akademie věd České republiky na rok 1994 a jeho rozpis na pracoviště podle předloženého návrhu,

4. ukládá ředitelům pracovišť AV ČR, aby počínaje březnem 1994 až do rozepsání závazných mzdových limitů pro pracoviště AV ČR vypláceli pouze nárokové platy (tj. tarifní platy, příplatky za vedení a za zdraví škodlivé prostředí) a osobní příplatky a odměny v průměru nejvýše do 5 % tarifních platů pracovišť.

5. ukládá Akademické radě,

a) aby urychleně rozepsala pracovištěm AV ČR výše mzdových limitů pro rok 1994 vycházející z tarifních platů s přihlédnutím k meziročním nárůstům výdělků a aby je průběžně upravovala na základě dalšího uvolňování mzdového limitu,
b) aby pokračovala v jednáních s příslušnými státními orgány o výše mzdového limitu AV ČR na rok 1994,
c) aby souběžně s přípravou návrhu vědní koncepce AV ČR a se zahájením nezávislého hodnocení pracovišť připravovala i návrh zásad vnitřní finanční a mzdové politiky Akademie.

Předseda Vědecké rady AV ČR RNDr. Bedřich Velický, CSc. na III. zasedání sněmu Akademie věd ČR. (Foto J. Plechatý)

IV.

Akademický sněm považuje za nezbytné vymezit do budoucna účel výročních zpráv AV ČR a ukládá Akademické radě, aby do 31. října 1994 připravila nové pojetí a strukturu příští výroční zprávy AV ČR s přihlédnutím k připomínkám, které zazněly na zasedání Akademického sněmu.

V.

Akademický sněm

1. schvaluje ve smyslu čl. 76 Stanov AV ČR nové Stanovy Grantové agentury AV ČR včetně jednacího a volebního rádu podle předloženého návrhu s tím, že § 1, odst. 2 Stanov se doplňuje slovy „...ve smyslu § 12.“; tímto

souhlasením současně pozbyvají účinnosti dosavadní Stanovy Grantové agentury AV ČR, schválené II. zasedáním Akademického sněmu dne 25. 10. 1993 (bod V usnesení),

2. ukládá Předsednictvu Grantové agentury AV ČR

- zhodnotit výsledky I. kola grantové soutěže AV ČR podle oborů a poskytnout je Vědecké radě AV ČR do 15. 4. 1994 jako jeden z podkladů pro přípravu vědní koncepce AV ČR,
- předložit IV. zasedání Akademického sněmu návrh krátkodobých a dlouhodobých opatření ke zlepšení činnosti Grantové agentury AV ČR a k její profilaci.

VI.

Akademický sněm

1. přijímá rezignaci doc. PhDr. Miroslava Červenky, DrSc., na členství v Akademické radě AV ČR a děkuje mu za práci, kterou v této funkci vykonal,

2. ve smyslu čl. 17 Stanov AV ČR zvolil tajným hlasováním členem Akademické rady na zbytek funkčního období 1993 - 1997 PhDr. Petra KRATOCHVÍLA, CSc. (ÚDU AV ČR),

3. souhlasí s uvolněním PhDr. Petra Kratochvíla, CSc. z členství ve Vědecké radě AV ČR.

VII.

Akademický sněm

1. ve smyslu čl. 8, písm. e) Stanov AV ČR zvolil tajným hlasováním tyto členy příštího Akademického sněmu na funkční období 1994 - 1998 z řad zástupců podnikatelských a bankovních kruhů:

Zdeňka BAKALU (generální ředitel CS FIRST Boston v ČR),
Prof. Ing. Stanislava HANZLA, CSc. (prezident Asociace strojních inženýrů Svazu průmyslu),
Prof. Ing. Jaroslava KADRNOŽKU, CSc. (člen Asociace výzkumných organizací Svazu průmyslu),
Jarmilu KNIGHT, MIL, MInstD (členka správní rady IPF PANOK a předsedkyně správní rady Masokombinátu Kladno),
Michaela KOCÁBA (podnikatel, předseda správní rady VIF Trend, prezident a.s. Artproduction-K),
RNDR. Svatopluka KRÍŽE, DrSc. (majitel vydavatelské firmy SK PRESS),
Ing. Pavla KYSLIKU, CSc. (zástupce guvernéra České národní banky),
JUDr. Richarda SALZMANNA (předseda představenstva a generální ředitel Komercní banky),
Karla J. SCHWARZENBERGA (finančník a podnikatel, generální ředitel nadace Bohemiae),
Ing. Milana VEVERKU, CSc. (prezident Svazu podnikatelů ve stavebnictví, generální ředitel firmy Interinvest Praha),

2. ve smyslu čl. 8, písm. f) Stanov AV ČR zvolil tajným hlasováním tyto členy příštího Akademického sněmu na funkční období 1994 - 1998 z řad významných domácích a zahraničních vědců:

Prof. dr. Vladimíra E. BONDYBEYE (Technische Universität München),
Prof. ing. Tomáše BOUBLÍKA, DrSc. (PřF UK Praha),
RNDR. Zdeňka BRANDLA, CSc. (BF JU České Budějovice),
Prof. RNDr. Lva BUKOVSKÉHO, DrSc. (UPJŠ Košice),
Prof. PhDr. Františka DANEŠE, DrSc. (ÚJČ AV ČR),
Doc. MUDr. Milana ELLEDERA, DrSc. (1. LF UK Praha),
Prof. dr. Herwiga FRIESINGERA (Geisteswissenschaftliche Fakultät der Universität Wien),
Prof. Ernesta GELLNERA (Středoevropská univerzita Praha),
Prof. PhDr. Ivana HLAVÁČKA, CSc. (FF UK Praha),
Prof. ing. Jana HLAVIČKU, DrSc. (Fak. elektrotechnická ČVUT Praha),
Prof. RNDr. Jana JANČU, DrSc. (PřF MU Brno),
Doc. PhDr. Karla KAPLANA, CSc. (ÚSD AV ČR),
Prof. MUDr. Pavla KLENERA, DrSc. (1. LF UK Praha),
Prof. PhDr. Jana KŘENA, DrSc. (FSV UK Praha),
Prof. dr. Ivana LEFKOVITSE (Institute for Immunology Basel),
Doc. PhDr. Pavla MACHONINA, DrSc. (SOÚ AV ČR),
Doc. PhDr. Jiřího MUSILA, CSc. (Středoevropská univerzita Praha),
Prof. ing. Emanuela ONDRÁČKA, CSc. (VUT Brno),
Prof. RNDr. Jaroslava PODLAHU, CSc. (PřF UK Praha),
Prof. RNDr. Bedřicha SEDLÁKA, DrSc. (MFF UK Praha),
Prof. dr. Ferdinand SEIBTA (Universität Bochum),
Prof. RNDr. Eduarda SCHMIDTA, CSc. (MU Brno),
Prof. dr. H. Gordon SKILLINGA (University of Toronto),
Doc. RNDr. Milana STRAŠKRABU, DrSc. (ENTÚ AV ČR),
RNDR. Ivana ŠETLÍKA, CSc. (MBÚ AV ČR),
Prof. ing. Karla ŠTULÍKA, DrSc. (PřF UK Praha),

Prof. PhDr. Josefa VÁLKU, CSc. (FF MU Brno),
Prof. RNDr. Zdeňka VESELOVSKÉHO, DrSc. (BF JU České Budějovice),
Prof. ing. dr. Zdeňka VODRÁŽKU, DrSc. (VŠCHT Praha),
PhDr. Josefa ZUMRA, CSc. (FLÚ AV ČR).

- 0 -

V závěru svého posledního zasedání ve funkčním období 1993 - 1994 děkuje Akademický sněm všem, kdo se aktivně podstoupili na jeho práci v uplynulém složitém a náročném údobí a přeje novému Sněmu, který bude ustaven již na čtyřleté funkční období 1994 - 1998, úspěšnou činnost.
Praha, dne 22. února 1994.

¤

Z 19. (mimořádného) zasedání Akademické rady AV ČR

19. (mimořádné) zasedání Akademické rady se konalo 21. února 1994 v návaznosti na 18. zasedání AR z 15. února 1994 a řídil je předseda Akademie věd Rudolf Zahradník. AR se zabývala především projednáním variant čerpání mzdového limitu Akademie věd na pracovištích AV ČR v roce 1994 na základě provedených analýz (bod I). V. Petrus informoval o jednání s členy odpovědnými za vědní oblasti a s předsedou Dozorčí rady v těchto otázkách. V obšírné rozpravě bylo poděkováno V. Petrusovi a J. Seidlovi za obtížnou práci při provedení potřebných výpočtů. Zároveň byla na základě písemných podkladů posuzována úskalí jednotlivých variant se zřetelem na hledání optimálního řešení. Vzhledem k tomu, že se dosud nepodařilo najít adekvátní řešení vzniklé situace, bylo dohodnuto, že po projednání těchto otázek na Akademickém sněmu 22. února 1994 bude záležitost nadále posuzovat pracovní skupina. AR vzala na vědomí zprávu a podklady pro stanovení mzdového limitu v roce 1994 a vyslovila souhlas s doplněním podkladů pro návrh usnesení III. Akademického sněmu ve smyslu jednání. Zároveň uložila pracovní skupině ve složení V. Petrus, K. Jungwirth, H. Illnerová, V. Herold, J. Kamarád a J. Seidl, aby předložila AR na příští zasedání 8. března 1994 návrh konečného řešení mzdového limitu.

Písemný návrh **Pravidel pro obsazování funkcí ředitelů pracovišť AV ČR (bod II)** upravený podle připomínek v pracovní skupině uvedl F. Novák. V diskusi byly objasněny některé formální otázky. L. Kopřiva v písemné formě informoval o dosud došlých konkursních přihláškách uchazečů o funkce ředitelů pracovišť AV ČR. AR schválila předložený návrh novelizace a uložila, aby byl vydán ve formě směrnice AR.

Dále projednala AR některé organizační otázky, týkající se např. přípravy podkladů k databázi vědeckovýzkumných projektů řešených na pracovištích AV ČR pro Radu vlády ČR pro vědeckou činnost a vývoje technologií, otázek zabezpečení budování počítačových sítí v Akademii apod. Na základě návrhu z Ústavu pro jazyk český AV ČR jmenovala do Legislativní rady AV ČR s účinností od 1. 3. 1994 dalšího člena - PhDr. Jana Kořenského, DrSc., z Ústavu pro jazyk český AV ČR.

¤

Dohody o mezinárodní vědecké spolupráci

Na 17. zasedání Akademické rady dne 25. ledna 1994 byli její členové informováni o obnovení dalších meziakademických dohod o mezinárodní vědecké spolupráci s tradičními partnerskými institucemi, kde si obnovení smlouvy vyžádalo rozdělení Československa provázené vznikem Akademie věd České republiky. Jedná se o následující vědecké zahraniční instituce:

1. **Istituto Nazionale di Fisica Nucleare** (INFN, Itálie), podepsaná 17. prosince 1993. Výmenná kvota činí ročně 12 měsíců, výměny se uskutečňují v rámci předem písemně dohodnutých témat společného zájmu. Koordinátory programu jsou za AV ČR doc. Jiří Niederle, za INFN prof. L. Maiani.

2. **Centre National de la Recherche Scientifique** (CNRS, Francie), podepsaná 22. prosince 1993 v Praze. Dohoda byla uzavřena na léta 1994-1997. Roční výmenná kvota činí 10 měsíců ročně, z toho 8 měsíců je určeno pro pobyt v rámci společných výzkumných projektů zahrnutých do nové Tématické přílohy, 2 měsíce mohou být využity pro ostatní studijní pobyt.

3. **Nizozemská královská akademie věd** (KNAW), podepsána korespondenční cestou 31. prosince 1993 na léta 1994-1996. Výmenná roční kvota činí 60 dnů.

4. **Japonská společnost pro podporu vědy** (JSPS). Memorandum o výměně vědeckých pracovníků bylo podepsáno korespondenční cestou 22. prosince 1993. Gestorem Memoranda je AV ČR a na jeho provádění participuje též MŠMT ČR. Výmenná roční kvota činí 30 dnů na krátkodobé pobyt a 8 měsíců pro jednoho vědeckého pracovníka na dlouhodobý pobyt, kde ročně alternuje AV ČR a MŠMT.

31. ledna 1994, Sekretariát Rady pro zahraniční styky.

Matfyzpress

Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy založila vydavatelství matfyzpress, zaměřené převážně na vydávání literatury z oborů matematiky, fyziky, informatiky a příslušných hraničních oborů. Jako první publikace byla vydána učebnice **Jiřího Anděla "Statistické metody,"** 246 str., 14 obr., cena 99,- Kč. Jedná se o knihu, určenou pro čtenáře obeznámené se základy diferenciálního a integrálního počtu a se základy teorie matic.

Dále připravujeme vydání překladu americké učebnice "Základy fotoniky", / Saleh, Bahaa E.A. - Teich M.C.: Fundamentals of Photonics I, která se objeví postupně ve 4 svazcích během tohoto a začátkem příštího roku.

Publikace vydané naším nakladatelstvím spolu s dalšími publikacemi z oborů matematiky, fyziky a informatiky včetně vysokoškolských skript a učebních textů lze zakoupit nebo objednat v **Prodejně knih Matematicko-fyzikální fakulty, MFF UK, Malostranské nám. 25, 118 00 Praha 1, Malá Strana, tel. 24510286.**

Nadace Jaroslava Heyrovského

Nadace Jaroslava Heyrovského byla ustavena a zaregistrována v roce 1993. Klade si za cíl podporu rozvoje nadání českých studentů v duchu odkazu našeho prvního nositele Nobelovy ceny. Nadace chce účinně napomáhat vyhledávání nadaných dětí a podporovat jejich další odborný i osobní růst, vznik středisek pro talentované žáky ve školách i v mimoškolních zařízeních a spolupracovat s obdobnými institucemi v zahraničí.

Zakladateli **Nadace Jaroslava Heyrovského** jsou prom. chem. Jitka Černá roz. Heyrovská, RNDr. Michael Heyrovský, CSc., Petr Pajkrt, ředitel Instituta dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Jitka Macháčková z téhož ministerstva.

V čele nadace je **Správní rada**, sestavená z vynikajících představitelů univerzitní a vědecké obce. Členství v čestném výboru nadace přijali prof. ing. Rudolf Zahradník, DrSc., předseda Akademie věd ČR a spoluautor myšlenky zřízení nadace, prof. dr. Josef Koštíř, biochemik a kolega prof. Heyrovského, doc. dr. Karel Holada, proděkan pedagogické fakulty UK, dr. Michal Horáček, publicista a předseda správní rady a. s. Fortuna.

Naši středoškoláci patří ke světové špičce. I letos přivezli plno zlatých a stříbrných medailí z mezinárodních olympiad v matematice, informatice, chemii, fyzice či biologii. Škoda, že na rozdíl od sportovních výsledků tyto výsledky česká veřejnost téměř nezná.

Otázkou zůstává, jak dlohu dokáže žít nadace z podstaty.

Podpora rozvoje nadání českých studentů nutně potřebuje k oživení finanční podporu. Obracíme se proto, vážení přátelé, na Vás, o kterých se domníváme, že Vám není osud českých talenovaných studentů a jejich učitelů lhůstek, s žádostí o pomoc a sponzorský dar Nadaci Jaroslava Heyrovského. Přivítáme každou pomoc.

Získané finanční prostředky rozdělíme prostřednictvím grantů a projektů na konkrétní činnosti a akce, které budou prakticky podporovat rozvoj nadání. Každému z přispěvatelů umožníme nahlédnout do hospodaření nadace. Váš vklad do nejtalentovanějších a nejpilnějších studentů je nejlepší investicí do naší další společné budoucnosti. Jenom tvoriví a pracovití lidé jsou jistou zárukou příští bohaté společnosti, která bude schopna vytvořit i bohatý sociální program pro slabší a postižené.

Nadace Jaroslava Heyrovského IDM MŠMT ČR Praha 2, Havlíčkovy sady 58, telefon 67311084-5, FAX 6911274. Bankovní spojení: Česká spořitelna Praha 2. Jugoslávská 19 - běžný účet č.: 668952-028, IČO: 60432047.

Academia

I. čtvrtletí 1994 v nakladatelství Academia:

Emil Vitásek, Základy teorie numerických metod pro řešení diferenciálních rovnic. Vysokoškolská příručka, představující elementární úvod do problematiky numerického řešení obyčejných diferenciálních rovnic a parciálních diferenciálních rovnic eliptického a parabolického typu. Je určena především posluchačům matematicko - fyzikálních fakult. Užitečná bude i studentům a dalším odborníkům z ostatních vysokých škol, kteří nejsou specialisty v numerické matematice, pro něž však matematika představuje pomocnou pro řešení jejich specifických problémů. 492 str., 22 obr., váz. lamino, orient. cena 185 Kč.

Vladimír Staněk, Fixed Bed Operations - Flow Distribution and Efficiency. Chemickoinženýrská studie systémů, tvořených pevnými částicemi a protékajícími plynem, kapalinou a oběma těmito fázemi. Jejím cílem je podat jednotný pohled na roli nerovnoměrného toku fází těmito systémy na základě vztahu mezi strukturálními nerovnoměrnostmi vrstev částic a následnými interakcemi mezi nerovnoměrnostmi rychlostního pole, pole tlaku a transportními ději a probíhajícími chemickými reakcemi. Kniha je určena odborníkům z celé řady technických oborů, zejména z oblasti chemie, chemické technologie a metalurgie. Vychází v koedici s nakladatelstvím Horwood. 256 str., 63 obr., anglicky, váz. lamino, orient. cena 380 Kč.

Tomáš Durdík, **Kastellburgen des 13. Jahrhunderts in Mitteleuropa.** Kniha pojednává o dvou charakteristických skupinách středověké hradní architektury, o tzv. kastelech - pravoúhlých, vševezvýchých hradech, vyskytujících se na území Čech, Moravy, Rakouska a Maďarska. Jsou to jednak kastely původem francouzské, které byly schopny aktivní obrany, jednak kastely středoevropské /italské/, tj. hrady městské, čtyřhranné, čtyřvezvové, neuprůsobené aktivní obraně. Autor na základě dlouhodobého výzkumu těchto památek přináší nové zhodnocení obou skupin, důležitých z hlediska celoevropského vývoje, a nově hodnotí dosud podezívanou otázkou domácího přínosu pro formování nejstarších českých hradů. Zvláštní kapitoly jsou věnovány francouzským kastelům: Týřov, Konopiště, Džbán, Nižbor, Hradisko / v Táboře/, Úsov a středoevropským kastelům: Kadaň, Písek, Chrudim, Domažlice, Horšovský Týn. Závěr knihy tvoří kapitoly o podobných objektech na území Rakouska a Maďarska. Vychází v koedici s nakladatelstvím Böhlau. 272 str., 262 obr., německy, váz. s přebalem, orient. cena neurčena.

Josef Kotek, Dějiny české populární hudby a zpěvu 19. a 20. století / do roku 1918/. První celkové zpracování žánrové pestré české populární hudby a zpěvu 19. a počátku 20. století. V sedmi tematických oddílech autor pojednává o vývoji domácího hudebního, zpěvnu a tanecního folklóru, o městské zpěvnosti, o hudbě a tanci, dechových, smyčcových a salónních souborech, lidových zpěvohrách, prvních českých operetách i o rozsáhlém repertoáru zpěvných síní, šantánů a kabaretů. Závěrečná část sleduje dobový rozvoj ediční a nakladatelské činnosti, stavovských a sociálních organizací hudebníků, i tehdejší způsoby šíření populární hudby a písni. Kniha je určena uměnovědným specialistům, kulturně organizačním pracovníkům i široké posluchačské a čtenářské veřejnosti. 232 str., 15 obr., česky, anglický souhrn, brož., orientační cena 90 Kč.

KALEIDOSKOP AB 94 ** KALEIDOSKOP AB 94

ICSU (Mezinárodní rada vědeckých uní) hledá na tříleté funkci období výkonného ředitele IGBP (International Geosphere - Biosphere Programme). Má to být mezinárodně známý vědecký pracovník v relevantním přírodovědném oboru, se zkušenostmi z mezinárodní vědecké spolupráce ve vládních i nevládních organizacích, dokonale ovládající angličtinu. Bude zaměstnancem Královské švédské akademie věd, kde je sekretariát IGBP. Žádosti s životopisem a jmény tří garantů přijímá do **25. 3. 1994** Executive Director of ICSU, 51 boulevard de Montmorency, F-75016 Paris 16. Informace o IGBP a jeho sekretariátu eventuelně podá prof. Thomas Rosswall, současný výkonný ředitel (FAX + 46-8-166405, telefon + 46-8-166448) nebo prof. P. S. Liss (FAX + 44-603-507714, telefon + 44-603-592563). Nabídka je na kontaktní adrese.

„Děti ulice a nucená práce dětí jsou kolektivní hanbou, proti níž se musíme v roce 1994 postavit“ je motto poselství generálního ředitele UNESCO pana Federico Mayora na prahu roku 1994, který byl vyhlášen Mezinárodním rokem rodiny. Ten by měl být chápán jako příležitost k vytvoření širokého mezinárodního hnutí za ukončení nepřípustného násilí páchaného na dětech. (Zpráva Komitétu MAB - Člověk a biosféra).

Není-li uvedeno jinak, je původní zdroj informace k nahlédnutí u paní A. Štysové, Kancelář AV ČR, Národní 3, Praha 1, telefon 24220384, linka 480.

Vydává:

Tiskové oddělení Kanceláře AV ČR

Národní 3, Praha 1

Odpovědný redaktor: Svetozár Pantůček

Redakce: Sylva Daníčková

tel.: 24 24 05 14

Sazba: Fortuna, středisko fotosazby, Praha

Tisk: Academia Praha

Číslo vychází 7.3.1994